

REDAKCJA
tel. 662 061 331

RYPIN

Na cześć
Jerzego Pietrkiewicza

str. 2

POWIAT

Pierwsze rozdanie
Polskiego Ładu

str. 3

RYPIN

Ważny dzień
pierwszoklasistów

str. 6

UWAGA!
NAJBLIŻSZY NUMER
NASZEGO TYGODNIKA
BĘDZIE DOSTĘPNY
W SKLEPACH W ŚRODĘ
10.11.2021 R.

CZWARTEK
4 LISTOPADA 2021

ISSN: 2544-8935

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 44/2021 (321)

CRY

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Rowerem z Rypina do Ostrowitego

RYPIN/POWIAT ➤ Dobra wiadomość dla cyklistów. Lokalni samorządowcy podpisali porozumienie zapowiadające budowę nowej ścieżki pieszo-rowerowej na odcinku Rypin-Ostrowite

Planowana długość trasy ma wynieść około 7 kilometrów. Ścieżka będzie bieć od stacji paliw w Ostrowitem do skrzyżowania z ulicą Kościuszki w Rypinie. Będzie wykonana z nawierzchni asfaltowej.

– Wyrażam zadowolenie, że nasza inicjatywa budowy ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej w kierunku Golubia-Dobrzynia zyskała akceptację urzędu marszałkowskiego oraz poparcie sąsiednich samorządów. Gmina Rypin jako lider projektu zobowiązała się do opracowania wszelkiej dokumentacji na to zadanie. Wstępny koszt całkowity budowy ścieżki pieszo-rowerowej szacuje się na około 8 mln złotych, w związku z tym

gmina Rypin wraz z partnerami będzie wspólnie zabiegać o pozyskanie dofinansowania na realizację tej inwestycji. Myślę, że ścieżkę uda się wybudować w ciągu kilku najbliższych lat. To wspólne przedsięwzięcie pięciu samorządów spełni oczekiwania i potrzeby mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów w ruchu drogowym, a w związku z tym również rekreacji i uprawiania aktywności fizycznej. Ciąg pieszo-rowerowy będzie przebiegał w kierunku jeziora Czarownica oraz trzynastu innych jezior zlokalizowanych na terenie gminy Brzuze. Połączy się również z wybudowaną ścieżką wzdłuż drogi powiatowej z Cetek w kierunku

Rakowa, do jeziora Długie – mówi Janusz Tyburski, wójt gminy Rypin.

W podpisaniu porozumienia w tej sprawie wzięli udział: wice-marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Zbigniew Sosnowski, dyrektor Departamentu Infrastruktury Drogowej Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu Mirosław Graczyk, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, starosta rypiński Jarosław Sochacki oraz wójt gminy Brzuze Jan Koprowski. Ustalono, że każdy z samorządów będzie partycypować w kosztach sporządzenia dokumentacji.

Tekst i fot.
(AdWo)

Rypin

To miała być zbrodnia na zimno

Rypińscy kryminalni ustalili, że jeden z mieszkańców Rypina zajmuje się procederem narkotykowym. Gdy pojechali do niego do domu, znaleźli schowane w lodówce blisko 160 gramów amfetaminy.

W miniony piątek (29.10.21) policjanci zajmujący się zwalczaniem przestępczości narkotykowej ustalili, że jeden z mieszkańców Rypina w miejscu zamieszkania posiada narkotyki. Mundurowi jednak w pierwszej kolejności udali się do jednego ze sklepów w mieście, gdzie miał on wykonywać prace porządkowe. Potwierdziły się podejrzenia funkcjonariuszy, bo znaleźli przy nim 7 aluminiowych zawiniątek z zawartością białej substancji. Jednak to nie koniec.

– Kryminalni wspólnie z mężczyzną udali się do jego miejsca zamieszkania. Tam podczas

przeszukania znaleźli w lodówce 3 duże foliowe woreczki z białą zbrylowaną substancją, a w jego plecaku jedną różową tabletkę. Znalezione substancje policjanci zabezpieczyli, a po ich sprawdzeniu policyjnym testerem okazało się, że to amfetamina w ilości blisko 160 gramów oraz 1 tabletkę ekstazy. 42-letni mieszkaniec Rypina został zatrzymany – podaje KPP Rypin.

Następnego dnia (30.10.21) 42-latek usłyszał zarzuty posiadania znacznej ilości narkotyków. Grozi mu do 10 lat więzienia.

(ak), fot. KPP Rypin

Na cześć Jerzego Pietrkiewicza

RYPIN ▶ We wtorek 26 października br. odbyła się XIX edycja Konkursu Recytatorskiego Twórczości Dobrzyńskiej im. Jerzego Pietrkiewicza, który tradycyjnie organizuje Ośrodek Kultury Dobrzyńskiej Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie

Impreza odbyła się pod patronatem burmistrza Pawła Grzybowskiego dla uczniów szkół podstawowych Rypina i powiatu rypińskiego w dwóch kategoriach: klasy I-IV, V-VIII. Młodzi recytatorzy spotkali się w gościnnej sali sesyjnej Urzędu Miasta Rypin, gdzie na tle scenografii – prezentacji wizualnej poświęconej patronowi konkursu Jerzemu Pietrkiewiczowi, interpretowali utwory: Edwarda Walasiewicza, Jana Jagodzińskiego, Henryki Tuchalskiej, Alicji Rupińskiej, Edmunda Rogowskiego, Urszuli Małkińskiej, Zofii Ewy Szczęsnej, Jacka Szablewskiego, Urszuli Smolińskiej, Jadwigi Gumińskiej, Mirosławy Kowalczyk, Eweliny Lange, Zofii Czyżyńskiej, Moniki Kuczyńskiej (Kowalskiej), Piotra Zgryzewicza, ze szczególnym zwróceniem uwagi na twórczość poetycką oraz kilka pozycji epickich Jerzego Pietrkiewicza

z elementami autobiograficznymi tego wybitnego literata, profesora Uniwersytetu Londyńskiego, tłumacza na język angielski m. in. twórczości Karola Wojtyły i „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II.

– Horacy powiedział: „Poeci pragną przynieść pożytek albo przyjemność” dla zebranego grona: uczestników konkursu ze szkół podstawowych z Kowalk, Rypina, Wąpielska, Zakrocza, Stępowa, Okalewa, Borzymina, Radzynka, Sadłowa, Skudzaw, Skrwilna i Ugoszcza, nauczycieli, którzy przygotowali recytatorów oraz zaproszonych gości: asystenta Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie ks. Tadeusz Zaborny, rodziców i opiekunów, rypińskich poetów. Kilku godzinne spotkanie z twórczością poświęconą naszej małej ojczyźnie było jednocześnie przyjemnością i pożytecznym spędzeniem czasu – relacjonuje Zenobia Rogowska z Civitas Christiana w Rypinie.

W artystyczną atmosferę spotkania wprowadził zebrane grono Jacek Szablewski członek Rypińskiego Bractwa Literackiego. Jury w składzie: przewodnicząca Teresa Krzyżanowska, Ewa Szpakiewicz i Jacek Szablewski wyłoniło następujących laureatów: nagroda specjalna (grand prix) – Jessica Miksa – SP w Borzyminie, kategoria klasy I-IV: I miejsce – Nadia Romanowska – SP w Zakroczu, II miejsce – Maja Pietrkiewicz – SP w Radzynie, III miejsce – Oliwia Wiśniewska – SP w Radzynie i Dominik Krawcewicz – SP w Okalewie. Kategoria klasy V-VIII: I miejsce – Maja Sobiech – SP w Okalewie, II miejsce – Oliwia Małeczka – SP w Kowalkach i Agata Kapuścińska – SP w Radzynie, III miejsce – Amelia Kurtyka – SP

w Sadłowie, Agata Okońska – SP w Skrwilnie, Emilia Bytnier – SP nr 3 w Rypinie. Wyróżnienia: Kamil Wiśniewski – SP w Stępie, Maria Brodzińska – SP w Sadłowie, Oliwia Pesta – SP w Skudzawach, Rafał Cyrankowski – SP w Ugoszczu.

– Dokonując oceny recytacji, przewodnicząca jury, uzasadniając werdykt, wskazała na kunszt interpretacji, wysoki poziom artystyczny i dobór repertuaru uczestników konkursu. Nagrody książkowe w postaci słowników, albumów, literatury dziecięcej, a także pamiątkowe dyplomy wręczyła Agnieszka Piotrowska, reprezentująca Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Rypin – dodaje Zenobia Rogowska.

Organizatorka i prowadząca uroczystość twórczości dobzyńskiej Zenobia Rogowska, przewodnicząca Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rypinie, pogratiowała laureatom, wszystkim uczestnikom konkursu, podziękowała nauczycielom, którzy przygotowali recytatorów, dokonując wyboru twórczości dobzyńskiej. Skierowała słowa wdzięczności za okazaną pomoc pracownikom Urzędu Miasta Rypin: Agnieszce Piotrowskiej, Marcinowi Kowalczykowi, Rafałowi Kwiatkowskiemu oraz Michałowi Daczko, który filmował to wydarzenie.

– Pamiętajmy o twórcach regionalnych, bo według słów N. Żmichowskiej „Jedni piszą daleko piękniej niż żyć umieją, inni znów żyją daleko piękniej, niż by to naj słynniejszy autor opisać potrafił” – podsumowuje przewodnicząca rypińskiego Civitas Christiana.

(ak),
fot. nadesłane

Powiat

Kasa dla zakładów przetwórczych

Od 31 października zakłady przetwórcze mogą składać wnioski o „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”. Jest to tzw. duży nabór.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie przyjmowała wnioski do 29 listopada

2021 r. Nabór wniosków kierowany jest do przedsiębiorców prowadzących działalność w dwóch sektorach.

Pierwszy z nich dotyczy wytwarzania pasz na bazie surowców niemodyfikowanych genetycznie, czyli bez GMO. W tym przypadku o pomoc mogą ubiegać się mikro-, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa. Drugi sektor, pierwszy raz wprowadzony w tym naborze, obejmuje podmioty, które prowadzą działalność w zakresie przetwarzania i sprzedaży hurtowej ziół. Tutaj o wsparcie mogą składać wnioski mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Milionowe wsparcia

Wysokość pomocy, jaką można otrzymać, zależy od rodzaju podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie. W przypadku przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych maksymalne wsparcie wynosi 10 mln zł. Natomiast gdy o wsparcie ubiega się przedsiębiorstwo, które na podstawie odpowiednich przepisów jest związkiem grup producentów rolnych lub zrzeszeniem organizacji producentów, limit wynosi 15 mln zł. Pomoc przyznawana jest w formie refundacji do 50 proc. kosztów kwalifikowanych poniesionych na realizację inwestycji.

Zaliczają się do nich m.in. wydatki na budowę lub modernizację budynków wykorzystywanych do

prowadzenia działalności. Wsparcie można otrzymać także na zakup (wraz z instalacją) maszyn lub urządzeń do przetwarzania produktów rolnych, magazynowania ich czy przygotowania do przetwarzania. W takim przypadku dofinansowanie mogą być także koszty leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności. Wnioski o przyznanie wsparcia przyjmują oddziały regionalne ARiMR właściwe ze względu na miejsce realizacji operacji.

Dokumenty można składać osobiście, rejestrowaną przesyłką pocztową nadana w placówce Poczty Polskiej lub za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP. O kolejności przysługiwania pomocy decydować będzie suma uzyskanych punktów.

(AdWo), fot. archiwum

Pierwsze rozdanie Polskiego Ładu

POWIAT ➤ W poniedziałek 25 października w Zamku w Nidzicy premier Mateusz Morawiecki ogłosił wyniki Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych. Ponad 23 mld. złotych otrzyma łącznie 2785 jednostek samorządu terytorialnego z całej Polski. Fundusze mają być przeznaczone na budowę lub modernizację żłobków, przedszkoli, szkół, dróg, ścieżek rowerowych czy infrastrukturę wodno-kanalizacyjną

„To program jedyny i największy taki przez ostatnie 30 lat” – mówił premier, podkreślając, że 25 października 2021 roku jest szczególnym dniem, w którym „Możemy otworzyć nową księgę inwestycji lokalnych, samorządowych. Rządowy program Polski Ład jest przede wszystkim dobrą, mocną odpowiedzią na kryzys. Jest propozycją wyjścia z tych tarapatów, w które wpadł cały świat wraz z pandemią Covid-19” – zapewniał szef rządu, dodając, że Polski Ład ma szansę zmienić oblicze naszych miast, wiosek, miasteczek, województw, powiatów, gmin. „To wspierały program, który jednocześnie pokazuje, że niezależnie od różnych problemów potrafimy budować finansowanie, które daje perspektywę rozwoju” – mówił Morawiecki.

Biorący udział w konferencji wiceminister spraw wewnętrznych i administracji Paweł Szefernaker tłumaczył, że rządowej komisji zależało na tym, aby objąć wsparciem jak największą liczbę jednostek samorządu terytorialnego. Podkreślił, że 97 procent samorządów będzie mogło skorzystać z Programu Inwestycji Strategicznych. Wyjaśnił, że przy rekomendacjach kierowano się zasadą proporcjonalności wzglę-

dem wielkości danej jednostki samorządowej.

– Gminy do 20 tys. mieszkańców to są inwestycje paromilionowe, maksymalnie kilkanaście milionów złotych. Gminy, które są stolicami powiatów, to są większe inwestycje. Powiaty to inwestycje od paru milionów do 18 milionów złotych. Dalej większe miasta. Są to większe inwestycje, kilkudziesięciomilionowe. I te największe to inwestycje o charakterze wojewódzkim” – tłumaczył Szefernaker. Zaznaczył, że wszystkie miasta wojewódzkie otrzymały wsparcie z Polskiego Ładu.

Rządowy Fundusz Polski Ład –

Program Inwestycji Strategicznych ma na celu dofinansowanie inwestycji realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce. Ma być wdrażany poprzez promesy udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Pierwsza edycja pilotażowego naboru wniosków rozpoczęła się 2 lipca i trwała do 15 sierpnia. W tym czasie każda jednostka czy związek samorządu terytorialnego miała możliwość zgłoszenia maksymalnie trzech wniosków o dofinansowanie. Pierwszy mógł być bez ograniczenia kwotowego, w drugim wartość dofinansowania nie mogła przekroczyć 30 mln. zł, w trzecim można było się

starać maksymalnie o 5 mln. zł.

W zależności od priorytetu danej inwestycji dofinansowanie wynosi od 95 do 80 procent. Na razie samorządy dostały tylko promesy od Banku Gospodarstwa Krajowego. Jeśli realizacja inwestycji nie będzie trwała dłużej niż 12 miesięcy, pieniądze zostaną wypłacone po jej zakończeniu. Gdy dłużej, samorządy dostaną środki w 2-3 transzach. W przypadku braku odpowiednich kwot w samorządowym budżecie może okazać się konieczne zaciągnięcie pożyczki.

Kwoty, które mają trafić do samorządów z powiatu rypińskiego

Powiat rypiński – 14 060 000 zł na przebudowę i rozbudowę drogi powiatowej nr 2118c na odcinku Rypin-Wąpielsk.

Rypin – 9 900 000 zł na poprawę funkcjonalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Gmina Brzuze – 4 250 000 zł na rewitalizację parowozowni, pozostałych obiektów oraz obszarów zdegradowanych i poprzemysłowych po cukrowni w Ostrowitem.

Gmina Rogowo – 1 900 000 zł na przebudowę odcinka drogi gminnej nr 120508c długości 1,5 km w Lasotach.

Gmina Rypin – 11 400 000 zł na przebudowę i rozbudowę dróg na terenie gminy.

Gmina Skrwilno – 3 800 000 zł na budowę drogi gminnej w Raku.

Gmina Wąpielsk – 2 734 650 zł na przebudowę odcinka drogi gminnej nr 120123c Radziki Duże – Radziki Małe – Kiełpiny, 2 172 398 zł na przebudowę drogi gminnej nr 120121c w Kiełpinach, 902 500 zł na adaptację pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Długim na przedszkole. W sumie gmina Wąpielsk ma dostać 5 809 548 zł.

Tekst i fot. (jd)

Powiat

Powiatowi przybyło strażaków

W czwartek 28 października jednostkom ochotniczej straży pożarnych w naszym powiecie przybyło 36 druhen i druhow.

Tego dnia z powodzeniem zdali egzamin teoretyczny i praktyczny kończący dwumiesięczne szkolenie, które zostało przeprowadzone przez Komendę Powiatową PSP w Rypinie. Ochotnicza straż pożarna jest stowarzyszeniem, więc jej członkiem może teoretycznie zostać każdy, kto ma chęć, ale nie każdy może jeździć do pożarów, wypadków i innych zdarzeń. Aby zostać strażakiem ratownikiem, czyli wstąpić do jednostki operacyjno-technicznej, trzeba mieć skończo-

ne 18 lat i być zameldowanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Oprócz tego należy przejść badania lekarskie, odbyć szkolenie BHP oraz szkolenie podstawowe dla strażaków-ratowników OSP, które organizowane jest nieodpłatnie przez państwową straż pożarną.

Przed przystąpieniem do zajęć każda osoba zostaje ubezpieczona. Po zaliczeniu egzaminów uczestnicy otrzymują umundurowanie bojowe i mogą brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. – Szkolenie na terenie KP PSP w Rypinie rozpoczęło się 4 września tego roku. Podczas kursu słuchacze zgłębili wiedzę o budowie i obsłudze sprzętu ratowniczego, armatury wodnej i wyposażenia osobiste-

go. Zaznajomili się z ceremoniałem pożarniczym, nauczyli się obsługi środków łączności, poznali proces spalania, a przede wszystkim taktykę działań gaśniczych i ratowniczych. Ponadto każdy z uczestników musiał pozytywnie przejść test w komorze dymowej – wyjaśniają druhowie z KP PSP w Rypinie.

Egzamin teoretyczny oraz praktyczny zdało 36 osób spośród 40 uczestniczących w kursie. Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia wręczyli: zastępca komendanta powiatowego PSP w Rypinie bryg. Andrzej Górecki i prezes zarządu Oddziału Powiatowego OSP Jan Pankowski.

(jd),
fot. ilustracyjne

Nostalgiczny Rypiński Album Poetycki

RYPIN ▶ W poniedziałek 25 października w sali widowiskowej RDK-u rozstrzygnięto XVI Rypiński Album Poetycki, którego organizatorem jest Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie

W tym roku wpłynęło na konkurs 212 zestawów wierszy. Jury w składzie: Ernest Bryll – przewodniczący, prof. Marzena Cyzman i Grzegorz Radtke bardzo wysoko oceniło poziom zwyciężskich utworów, zauważając, że jest w nich coś, co je łączy.

– Oprócz mistrzowskiego posługiwania się słowem, poza

umiejętnością doboru metafor poza elegancją języka, nagrodzone wiersze prezentują wybrane elementy rzeczywistości, ale tej przeżytej, przeszłej, lecz zapamiętanej. Dają nastrój spokojnej kontemplacji tego co minione, a jednak żywe, tego co spełnione, jednak nadal spełniające się dzięki pamięci. Pokazują smutek

i radość egzystencji. Jest to taka piękna metafizyka codzienności oddana w tych wierszach. Jedność czasu i przestrzeni, którą zapewnia pamięć, porządek myśli i emocji, który gwarantuje ich spokojne trwanie i współistnienie. Tym dla mnie jest poezja laureatów. Te wiersze są po prostu niezwykle. Są znakomite – zauważyła prof. Marzena Cyzman.

– Jedno co mnie bardzo dotknęło w tych wierszach to wrażliwość. Autorzy pisali o miłości o, samotności, o codzienności. Pisali również o wielkiej sztuce odchodzenia. Posługiwali się przy tym bardzo kolorowym ciekawym językiem – podkreślił Grzegorz Radtke.

Ernest Bryll wyjaśnił, że wybór, które miejsce przyznać trojgu laureatów był bardzo trudny.

– Wszyscy prezentują coś niezwykle ciekawego. We wszyst-

kich trzech nagrodzonych zestawach wierszy silny jest obraz czegoś odchodzącego. Bardzo charakterystyczne, że we wszystkich pracach występuje dziadek, albo rodzice, albo rodzina i dom. Ciągły jest powrót, poszukiwanie czegoś co stałe co nasze, co jest ważne, co my rozumiemy – wskazał pisarz, dodając, że tylko ulubieńcy muz są w stanie zreakcjonować nam nowe tu i teraz.

– Żaden polityk, żaden filozof, żaden ideolog, żaden twórca reklam nie zdoła opowiedzieć rzeczywistości. Oni pokażą tylko jej zewnętrzne znaki, natomiast prawdziwy artysta, myślę tutaj nie tylko o poetach, również malarzach, muzykach potrafi znaleźć punkty zaczepienia, które pozwolą nam zareagować na niepewność mieszkającą w człowieku bez korzeni. Wydaje mi się że wiersze są jednym z tych korzeni, tak jak malarstwo i muzyka które społeczeństwo samo nie wiedząc o tym je zapuszcza.

Najlepszą ilustracją też zawartych w refleksjach jurorów są nagrodzone wiersze. Oddajmy zatem głos Januszowi Pyzińskiemu, zdobywcy pierwszego miejsca.

„... place zabaw, huśtawki nastrojów, rzeczy, które się lubi, i których się unika, wrośnięte przytulają w ściany domu, i których nigdy nie zrobię, nie dorosłe do odpowiedzi, dorosłe do pytań, jaki jest odpowiedni moment na wyrastanie, z krótkich spodenek, wierszy, z siebie, rozedrganą gestykulację/ odziedziczyłem po burzliwym dzieciństwie, w którym/ przyszło mi urządzić pogrzeb kota.

potem to już tylko konsekwencja zamierania tkanek, kurczenie się świata do rozmiarów zakurzonego ciepła, w ob-

cym mi pokoju. Zimna ziemia i ciemna sierść kota./ zlewają się barwy nocy w punkty wyjścia. Jedyne miejsce/ do którego się wraca po omacku. Zapalasz papierosa, i wszystko gaśnie. Dym przylega do światła, jak bandaż/ do rozległej rany, jak garb do pleców, śmierć do życia.” – napisał poeta w utworze „Pamięć”.

Decyzją jury Janusz Pyziński z Podgrodzia po raz drugi został zwycięzcą Rypińskiego Albumu Poetyckiego za wiersze „Dziadek”, „Pamięć”, „Perspektywa”. Drugie miejsce zajęła Ela Galoch z Turku, trzecie Anna Piliszewska z Wieliczki. Dodatkowo wyróżniono trzy osoby: Macieja Anczyka z Krakowa, Tadeusza Knyziaka z Warszawy i Adama Szymurę z Kobióru. Nagrodzone wiersze czytały uczennice Zespołu Szkół nr 1 w Rypinie: Julia Fabiszewska, Karina Sieklicka, Milena Fiszer przygotowane przez polonistkę Ewę Wesołowską.

Wszyscy, którzy znaleźli się na podium otrzymali nagrody pieniężne ufundowane przez firmę Kaufmann z Rypina. Były to odpowiednio kwoty – 1800,1000 i 600 zł. Piotr Olszewski, prezes spółki zapowiedział, że w przyszłym roku wartość nagród się zwiększy, co zostało przyjęte z entuzjazmem przez wszystkich zgromadzonych w sali widowiskowej RDK-u.

Galę Rypińskiego Albumu Poetyckiego zakończył koncert „Jak wiatr, wspomnienie o K. K. Baczyńskim” zespołu Zdażyć przed Północą. Wydarzenie honorowym patronatem objął burmistrz Paweł Grzybowski. Pracownikom biblioteki w organizacji całego przedsięwzięcia pomogła załoga Rypińskiego Domu Kultury.

Tekst i fot. (jd)

REKLAMA

EKO OPAŁ

ul. CICHĄ 29 G, 87-500 RYPIN Dystrybutor Polskich Kopalń PGG i KHW

- ekogroszek
- pelet węglowy Varmo
- pellet drzewny

RAMBO
EKO GROSZEK

YARMO
PELET WĘGLOWY
PREMIUM

PIEKŁORZ
20kg

F.U.H.T. Marian Urbański
tel. 508 087 507

PONAD 23 MILIARDY ZŁOTYCH NA INWESTYCJE

**POLSKI
ŁAD**

RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD
PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Ponad 23 miliardy z rządowego funduszu
– może z nich skorzystać każda gmina w Polsce.

To pieniądze przeznaczone przez rząd na: drogi, wodociągi,
ekologię, edukację dzieci i obiekty sportowe.

Bo Twoja okolica zasługuje na wielkie inwestycje.

Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.
Po prostu inwestujemy w Polskę.

Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne
Banku Gospodarstwa Krajowego.

www.bgk.pl

Ważny dzień pierwszoklasistów

RYPIN ▶ Od dwóch miesięcy chodzą do szkoły, mają swoją panią, nowe koleżanki i nowych kolegów, a przede wszystkim rozpoczęli naukę. Pomału bez troski czas dzieciństwa będzie się zmieniał w wyboistą drogę ku dorosłości

W czwartek 28 października uczniowie pierwszych klas Szkoły Podstawowej nr 1 im. mjr Henryka Sucharskiego w Rypinie ślubowali być dobrym Polakiem, dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły, uczyć się, jak kochać ojczyznę, jak dla niej pracować kiedy urosną. Obiecywali starać się być dobrymi uczniami, a swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom. Po złożeniu przysięgi zostali już oficjalnie przyjęci do szkolnej społeczności.

Wychowawczynią I A jest Wioletta Słodowska. Ma pod swoją opieką 25 pełnych energii radosnych kilkulatków.

– Na razie są szczęśliwi, że stali się uczniami. Spotkało ich sporo atrakcji, byli w Rypińskim Domu Kultury na przedstawieniu, 3 listopada jadą na wycieczkę do Torunia. Muszą się oswoić z nowymi obowiązkami, które na nich spadną, wzajemnie poznać. Najważniejsze, żeby pokochały szkołę, a to w głównej mierze zależy od nas – nauczycieli. Lekcje powinny być urozmaicone – trochę ruchu, trochę zajęć z wykorzystaniem nowych technologii, trochę konkursów, za które dostają plusy. Na pewno nie powinno się mówić za głośno. Im ciszej mówię, tym jest ciszej w klasie. Dla rozwinięcia umiejęt-

ności współdziałania dobierają się w grupy i wspólnie wykonują powierzone im zadania. Na początku są to prace plastyczne – tłumaczy Wioletta Słodowska.

Zapytaliśmy uczniów o wrażenia po pierwszych dwóch miesiącach nauki. Dwójka z nich odważyła podzielić się z nami swoimi refleksjami, a także planami na przyszłość.

– Podoba mi się że mam taką dobrą panią, że mam dobrych kolegów, koleżanki i że jest mi bardzo dobrze w szkole. Moją ulubioną lekcją jest matematyka, ale lubię wszystkie lekcje. Mam już koleżanki: Lenę, Oliwię i Marysię. Jak dorosnę będę

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

miała pracę, będę lekarką, bo to jest pomaganie ludziom. Dotąd jeszcze nikomu nie pomogłam – zwierzyła nam się Maja.

– W szkole podoba mi się że mam nowych kolegów i tych samych kolegów co miałem w przedszkolu. Jeszcze podoba mi się, że możemy rysować na przerwach. Nie podoba mi się że moja żona z przedszkola poszła do innej klasy. Żony dawno nie widziałem, ale kiedy byłem po brata do przedszkola to ją widziałem. Jeszcze nie wiem który przedmiot jest mój ulubiony. Jeszcze nie wiem którego przedmiotu nie lubię. Cieszę się z wycieczki, ale trochę się stre-

suję bo ja zapominam planów co mamy robić, Wiem że będziemy w McDonaldzie. Wycieczka jest do Torunia Będziemy jeszcze w Młynie Wiedzy. Moim najlepszym kolegą jest Wiktor bo on siedzi ze mną w ławce. Na pasowaniu siedział też obok. Myślę że gdy dorosnę będę naukowcem. Będę robił jakieś miksturki – poinformował nas Antek.

Mamy nadzieję, że plany na przyszłość dwójki kilkulatków się ziszczą. Trochę tylko obawiamy się antkowych mikstur, ale może nie będą zbyt wybuchowe.

Tekst i fot. (jd)

Historia Golubia-Dobrzynia dostrzeżona

REGION/KRAJ ▶ Nasz redakcyjny kolega Szymon Wiśniewski, nauczyciel historii w Zespole Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu, został wyróżniony nagrodą BohaterON im. Powstańców Warszawskich. Zdobył brązową statuetkę za przybliżanie uczniom i miejscowej społeczności historii lokalnej oraz za prowadzenie profilu poświęconego Ziemiom Pogranicza, a także kanału na platformie YouTube o nazwie Urywki historii

Nagroda BohaterONy im. Powstańców Warszawskich ma na celu wyróżnienie osób i instytucji, których działania w szczególności promowały wiedzę o historii Polski XX wieku (lata 1918-1989) oraz edukację historyczno-patriotyczną. Tegoroczna nagroda dotyczyła działań zrealizowanych w okresie 2020-2021.

Szymon Wiśniewski (dziennikarz Tygodnika CGD, grupa WPR Sp. z o.o.) został nominowany za przybliżanie uczniom i miejscowej społeczności historii lokalnej oraz za prowadzenie profilu poświęconego

Ziemiom Pogranicza, a także kanału na platformie YouTube o nazwie Urywki historii.

– Udział w gali BohaterON w Studiu Koncertowym Polskiego Radia w Warszawie oraz spotkanie z żyjącymi Powstańcami Warszawskimi to dla mnie ogromne wyróżnienie i możliwość spotkania ze świadkami historii – mówi Szymon Wiśniewski. – Zgłoszonych do tegorocznej nagrody zostało we wszystkich kategoriach 300 osób lub instytucji i organizacji. W kategorii nauczyciel zgłoszeń było ponad 100. Kapituła wybrała 5 osób,

a tylko 3 otrzymały statuetki plus nagrodę publiczności – internatów. Więc tym bardziej jest to ogromne wyróżnienie dla mnie, ponieważ zauważono działania historyczne w moim małym mieście (śmiech). Ostatni okres czasu, zwłaszcza nauka w pandemii pokazała, że aby dotrzeć do młodych ludzi, należy korzystać z nowoczesnych źródeł przekazywania wiedzy. Do stworzenia własnego kanału na YouTube zainspirowała mnie praca w Kujawsko-Pomorskiej E-Szkole, gdzie prowadziłem lekcje historii dla uczniów szkół podstawowych. Okazało się, że uczniowie są zainteresowani historią regionu. Opowiadanie o naszych lokalnych dziejach i pokazywanie, że historia to nie tylko przysłówowa bitwa pod Grunwaldem, ale również np. wojna golubska, czy też ukazywanie historii mieszkańców Golubia-Dobrzynia, którzy brali udział w najważniejszych wydarzeniach to właśnie moim zdaniem klucz do zaciekania historią. Dziękuję bardzo Krzysiovi Skrzynieckiemu, bo bez jego pomocy nie udało by się stworzyć projektu „Urywki Historii”.

Nagrody przyznała Kapituła Nagrody składająca się z powstańców warszawskich, przedstawicieli polskiego rządu, historyków, osób publicznych oraz ambasadorów VI edycji kampanii „BohaterON – włącz historię!”. Udział w wyborze laureatów mieli również internauci, którzy przez miesiąc głosowali na swojego faworyta w kategorii nagroda publiczności.

Złotego BohaterON-a w kategorii „nauczyciel” otrzymała Patrycja Michalik ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. k. S. Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Nakle nad Notecią, która także zdobyła nagrodę publiczności. Drugie miejsce zajął Tomasz Banaszkiewicz.

W kategorii „dziennikarz” Złotego BohaterON-a otrzymała redakcja portalu Dzieje.pl, Srebrnego – dziennikarz, autor książek Tomasz Grzywaczewski, który otrzymał także Złotego BohaterON-a Publiczności, Brązowego – redakcja „Tygodnika Solidarność”.

W kategorii „firma” nagrodzeni zostali: Złotym BohaterON-em – Good Games, Srebrnym – Galapagos Films Sp. z o.o.; Brązowym – PL.2012+ Sp. z o.o. Złoty BohaterON Publiczności otrzymało Good Games.

Złotego BohaterON-a w kategorii „instytucja” przyznano Narodowemu Centrum Kultury, Srebrnego – Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, która otrzymała także Złotego BohaterON-a przyznanego przez publiczność, Brązowego – Biurze Programu „Niepodległa”.

Złotym BohaterON-em w kategorii „Organizacja non-profit” wyróżniono Stowarzyszenie Monopol Warszawski – Dom Wsparcia dla Powstańców Warszawskich, Srebrnym – Fundację Ośrodka KARTA; Brązowym – Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej GRYF. Publiczność nagrodziła Stowarzyszenie Monopol Warszawski.

W kategorii „osoba publiczna” Złotego BohaterON-a otrzymała reżyserka Maria Stachurska, Srebrnego – dziennikarka, prezenterka telewizyjna Ida Nowakowska-Herndon, Brązowego – pisarka Małgorzata Czerwińska-Buczek. Złotego BohaterON-a Publiczności otrzymała Ida Nowakowska-Herndon.

W kategorii „pasjonat” nagrodę Złotego BohaterON-a oraz nagrodę publiczności otrzymała Dorota Bartoszewicz ze Stowarzyszenia „Ocalić od zapomnienia Infinitas”, Srebrnego – Warszawska Orkiestra Sentymentalna, Brązowego – twórca bloga „II Wojna Światowa w kolorze” Andrzej Matowski.

Nagrodę Specjalną, jako wyraz uznania zasług za działalność naukową, publicystyczną oraz filmową, otrzymał profesor Zbigniew Wawer, dyrektor Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie.

Nagrody zostały przyznane na specjalnej gali, której towarzyszyło widowisko muzyczne „Miłość bez jutra” w reżyserii Haliny Przebindy. Współorganizatorem koncertu było Narodowe Centrum Kultury. Koncert dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Partnerami koncertu były: Fundacja State of Poland oraz Polskie Radio. Wydarzenie objął Patronatem Narodowym Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

(ak),
Fot. (Szyw)

Gmina Rypin

Osiemnastka pełnoprawnych uczniów

Ślubowali być dobrymi Polakami, dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły. Uczyc się w szkole jak kochać Ojczyznę, jak dla niej pracować, kiedy urosną. Będą się starać być dobrymi kolegami, swym zachowaniem sprawiać radość rodzicom i nauczycielom.

29 października 2021 r. osiemnastoro pierwszoklasistów złożyło ślubowanie. Każde z dzieci przedstawiło się krótkim wierszykiem, stworzonym przez wychowawczynię Katarzynę Skowrońską. Dyrektorka placówki pasowała ich na uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Paw-

ła II w Kowalkach, a kierowniczka Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowalkach na czytelników.

Dzieci recytowały, tańczyły i śpiewały. Na koniec uroczystości otrzymały drobne upominki od rady rodziców, organu prowadzącego, biblioteki i wychowawczynie. Do dzieci

trafiły również „Wyprawki czytelnice dla pierwszoklasistów”, przekazane szkole w ramach kampanii Instytutu Książki i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Mała książka – wielki człowiek”.

(red), fot. nadesłane

W Zakroczu stawiają na wartości

GMINA RYPIN ▶ Podobnie jak w ubiegłych latach uczniowie szkoły w Zakroczu włączyli się do ogólnopolskiej akcji „Szkoła Pamięta”

To akcja Ministerstwa Edukacji i Nauki odbywająca się w okresie, w którym w sposób szczególny wspominamy zarówno naszych bliskich, jak i tych, którzy zapisali się w historii – tej ogólnonarodowej i lokalnej. W ten sposób inicjatywa nawiązuje do

polskiej tradycji świąt zaduszych. Celem akcji jest zwrócenie uwagi młodych ludzi na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności, szczególnie tych, którzy są związani z historią danego miejsca, regionu, społeczności. Akcja „Szkoła pamięta” roz-

poczęła się w 2019 roku.

W pierwszej edycji przedsięwzięcia uczestniczyło 1,3 mln uczniów z ponad 11 tys. szkół, przedszkoli i placówek oświatowych. Młodzi ludzie ze swoimi nauczycielami realizowali różnorodne działania upamiętniające: odwiedzali miejsca pamięci, porządkowali groby, palili znicze i wspominali osoby ważne dla danej wspólnoty. W 2020 roku w akcji wzięło udział 6 222 przedszkoli, szkół i placówek oświatowych z całego kraju. W inicjatywę włączyło się także 40 polonijnych placówek oświatowych z całego świata.

W ramach akcji uczniowie ze szkoły w Zakroczu wraz z nauczycielkami Moniką Kusińską i Agnieszką Kuchnicką odwiedzili cmentarz w Rypinie. Dzieci porządkowały zapomniane groby, paliły znicze i wspominały osoby, które odeszły. Taka postawa i zaangażowanie zasługuje na uznanie.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Na wycieczce do Gdańska

Uczniowie klas IV-VIII Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach uczestniczyli w wycieczce do Gdańska.

Celem wyprawy była realizacja założeń rządowego projektu wzbogacania i uatrakcyjniania procesu

dydaktycznego w ramach przedsięwzięcia MEiN „Poznaj Polskę” – poznanie dziedzictwa narodowego,

w tym historycznego i kulturowego oraz popularyzowanie osiągnięć polskiej nauki. Chodziło także o in-

tegrację społeczności uczniowskiej. W ramach wycieczki krajoznawczo-edukacyjnej uczniowie zwiedzili nowoczesne Muzeum II Wojny Światowej, instytucję, której działaniom przyświeca hasło „Kultura wielu wymiarów”.

W czasie pobytu poznali historię ludności cywilnej, żyjącej w trakcie II wojny światowej. Dowiedzieli się nie tylko o ofiarach, ale także i zapomnianych bohaterach tych wydarzeń. Poznali historię podstaw ludności względem wojennej rzeczywistości oraz koszmaru okupacji Rzeczypospolitej przez dwa totalitarne reżimy. Pamięć o historii pielęgnowali również podczas pobytu na Westerplatte, symbolu wybuchu II wojny światowej.

Zwiedzanie terenu historycznej bitwy miało na celu kultywowanie pamięci o wielkim wyczynie

westerplaczyków. Nie obyło się również bez rejsu statkiem z Westerplatte do Gdańska. Podczas tej wycieczki uczniowie mieli również okazję odbyć spacer po gdańskiej starówce. Przeszli Długim Targiem do Fontanny Neptuna oraz podziwiali najstarszy europejski dźwig portowy Żuraw. Ostatnim punktem wyjazdu był pobyt w kregielni.

W wycieczce uczestniczyło 84 uczniów klas IV-VIII. Otrzymana dotacja z projektu „Poznaj Polskę” wyniosła 5 000 zł. Przygotowaniem do wycieczki był udział uczniów w ogólnopolskiej inicjatywie BohaterON – włącz historię!, której celem jest upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego.

(red),
fot. nadesłane

Panie z KGW na wycieczce

GMINA RYPIN ▶ W połowie października panie należące do kół gospodyń wiejskich działających na terenie gminy Rypin uczestniczyły w wyjeździe do Zakopanego

Zanim panie dotarły do stolicy Tatr, zwiedziły sanktuarium wraz z klasztorem zakonu paulinów w Częstochowie, położone na wzgórzu o tej samej nazwie. Jest to jedno z ważniejszych miejsc kultu maryjnego oraz najważniejsze centrum pielgrzymkowe katolików w Polsce, ze znajdującym się obrazem Matki Bożej Częstochowskiej.

Dzieło nieznanego autorstwa otoczone jest szczególnym kultem religijnym i uważane jest przez wiernych za wyjątkowe. Cudowny obraz jest jednym z najlepiej rozpoznawalnych symboli chrześcijaństwa w Polsce.

– Do Zakopanego dojechaliśmy późnym wieczorem. Zatrzymaliśmy się w willi „U Sy-

nusia”, przepięknie położonej na grzbiecie Gubałówki. Drugiego dnia odbyliśmy spacer Doliną Kościeliską, która jest położona w Tatrach Zachodnich i ma długość 9 km. Dzięki czemu jest drugą co do wielkości doliną po polskiej stronie Tatr, zaraz po Dolinie Chochołowskiej. W schronisku górskim na Hali Ornak napiłyśmy się gorącej

herbaty i chwilę odpoczęłyśmy. Warto wspomnieć, że sześć odważnych pań udało się szkłem prowadzącym nad malowniczo położony Smreczyński Staw. Wieczorem po kolacji był czas na rozmowy i wspólną zabawę – opowiada uczestniczka wycieczki.

Trzeciego dnia panie udały się na Gubałówkę, podłużne

wzniesienie na Pogórze Gubałowskim. Nie zabrakło też przejażdżki koleją linowo-terenową i spaceru po Krupówkach – najsłynniejszym deptaku w Polsce i reprezentacyjnej ulicy w Zakopanem. W wycieczce integracyjnej uczestniczyły panie z Głowińska, Sadłowa i Marianek.

(AdWo),

fot. nadesłane

Śladami Pani Ireny

POSTAĆ ▶ Każdy uczeń dowiaduje się w szkole o odważnej działalności Ireny Sendlerowej. To kobieta – symbol. Mniej znana w naszej części Europy jest jugosłowiańska wersja Ireny Sendlerowej, czyli Diana Budisavljević

Diana Budisavljević była Austriaczką urodzoną w Innsbrucku, która w 1917 roku wyszła za kolegę z kliniki chirurgicznej – Serba nazwiskiem Budisavljević. Po zakończeniu I wojny światowej para przeniosła się do Zagrzebia. Dziś jest to miasto chorwackie, ale w tamtym czasie było ono częścią wspólnego państwa nazwanego Królestwem Serbów, Chorwatów i Słowenów (późniejsza Jugosławia). Mąż naszej bohaterki założył z własnych funduszy klinikę chirurgiczną i był znaną osobą w Zagrzebiu.

W 1941 roku Jugosławia została zajęta przez wojska niemieckie. Powstało służalcze wobec Niemiec Niepodległe Państwo Chorwackie, rządzone przez faszystów zwanych Ustaszami. Rozpoczęły się prześladowania Serbów i Żydów, które można spokojnie przyrównać do tego, co działo się na ziemiach polskich podczas wojny. Symbolem mordu był stworzony przez chorwackich Ustaszów obóz w Jasenovacu. W ciągu czterech lat zginęło tam nawet do 100 tysięcy ludzi. Niektórzy z Ustaszów przerażali samych Niemców. Vjekoslav „Maks” Luburić został określony w niemieckim

raporcie jako „osobowość patologiczna”. Osobiście uczestniczył w egzekucjach w obozie. Urządzano tam nawet konkursy na to, ilu Serbom da się podciąć gardła przy pomocy niewielkich nożyków. Mieszkańcy obozu żywili się często trawą oraz liśćmi. W skrajnych przypadkach więźniowie udawali się do latryn strażników obozowych i tam wydobywali z odchodów niesfermentowane nasiona. Śmiertelność z powodu głodu i chorób szybko rosła.

Niemal połowę więźniów obozów stanowiły kobiety i dzieci. Przebywali oni w specjalnych podobozach. Niektóre dzieci starano się „przerabiać” na Ustaszów, stosując proste metody propagandy. Dzieci umierały w ciszy, bez siły nawet na płacz. Te, które zachorowały, były czasem zagazowywane. Warunki higieniczne praktycznie nie istniały. Szerzyły się choroby. Dzieci wkrótce zaczęły przypominać żywe szkielety.

Pora powrócić do Diany Budisavljević. Gdy dowiedziała się o istnieniu obozów, przy pomocy innych dobrych osób zaczęła gromadzić pomoc, którą następnie dostarczano do obozów. Nie bez znaczenia

były jej austriackie korzenie. Dzięki znajomości z niemieckim oficerem udało jej się uzyskać zgodę na zabranie z jednego z podobozów dzieci. Udało się je ocalić, więc ubrana w strój pielęgniarki czerwonego krzyża ruszyła dalej. Udało jej się ocalić ponad 6 tys. dzieci. Umieszczano je w rodzinach w Zagrzebiu i okolicy. Łącznie do końca wojny ocaliła 12 tys. dzieci z obozów. Po wojnie nie została doceniona przez władze komunistycznej Jugosławii. Żyła w Zagrzebiu aż do 1972 roku, a następnie przeniosła się do Innsbrucka. Zmarła w wieku 87 lat w 1978 roku.

Jej działalność wojenna pozostała niemal zapomniana, ale w 2003 roku w archiwum w Zagrzebiu znaleziono jej pamiątnik. Dzięki niemu udało się ustalić prawdę. W 2012 roku została uhonorowana przez Serbów najwyższym odznaczeniem. Powstały także jej pomniki. Niestety wielu Ustaszów, którzy podczas wojny brali udział w ludobójstwie, nie doczekało się sprawiedliwości. Korzystając z pomocy m.in. kościoła, zdołali uciec do Hiszpanii lub krajów Ameryki Południowej.

(pw)

XX wiek

Początki Sahary

Już w 1935 roku dobrzyński proboszcz Ignacy Charszewski zwracał uwagę na betonozę oraz wpadł na pomysł zwrotu „Sahara” w stosunku do pewnej części miasta. Nazwa ta powróciła w latach 80-tych XX wieku.

W 1935 roku ks. Ignacy Charszewski z Dobrzynia nad Drwęcą napisał obszerny artykuł do warszawskiej Gazyety Świątecznej. Znalazła się w nim interesująca informacja o tym, jak mało zieleni jest w Dobrzyniu i jego okolicy. „Brak zieleni uderza i w samym mieście. Rzadko gdzie jaki suchotniczy ogródek, jakie sieroce drzewko. Najzieleniej przy kościele. Kościół otaczają młode lipy, obok sad plebański” – pisał proboszcz.

Na obszerным dobrzyńskim rynku władze miasta urządziły niewielki park. Był on malutki w stosunku do całego obszaru, więc budził śmiech u większości przyjezdnych. Dodatkowo był ogrodzony i... zamknięty na klucz.

Niszczał także ładny sad przy starym budynku szkoły. Nie było funduszy na jego ogrodenie, więc z sadu korzystali wszyscy. Dobrzyń posiadał jednak miejski las i znajdował się on w kierunku Sokołowa. Na Paliwodziźnie zalesieniem terenu zajmował się rząd. Ogólny efekt był jednak przygnębiający. Już w 1935 roku ks. Charszewski pisał: „Słowem z trzech stron świata wokoło Dobrzynia pustka po puszczy, tem smutniejsza, że piaszczysta, nieledwie Sahara.”

Co ciekawe słowo „Sahara” przylgnęło do tej części Dobrzynia, gdzie w latach 80-tych na miejscu pól tabaki zaczęły pojawiać się nowe bloki wielorodzinne.

(pw)

XIX wiek

Różowe ziemniaki

W 1845 roku ze Stanów Zjednoczonych do Irlandii zawleczona została zaraza ziemniaczana. Choroba roślinna doprowadziła do śmierci 20% populacji Irlandii. 2 miliony osób opuściło kraj. Zaraza dotarła także do naszych okolic, ale nasi przodkowie okazali się wyjątkowo zapobiegliwi.

Wzmiankę o rolnikach z powiatu lipnowskiego radzących sobie z zarazą ziemniaczaną znajdujemy w Gazecie Codziennej wydawanej w Warszawie w 1856 roku. „Gdy nadeszła zaraza na kartofli, obywatele powiatu lipnowskiego, wprędce, bo zaraz w trzecim roku po zjawieniu się tej klęski upowszechnili hodowanie kartofli różowych holsztyńskimi zwanych i drugih białych z blade-różowymi plamkami.”

Nowe odmiany uprawiane w lipnowskim nie były tak wydajne jak te sprzed zarazy. Uda-

wało się zebrać 40 do 50 korców. Poprzednie odmiany dawały ok. 80 korców. Niemniej nowe rośliny lepiej wytrzymywały starcie z chorobą. Później wynaleziono środki ochrony roślin na bazie miedzi, które zapewniały ochronę ziemniakom. W czasie I wojny światowej, gdy cała miedź trafiała do produkcji pocisków, zabrakło jej do przygotowywania chemii rolniczej. W efekcie tego zaraza ziemniaczana powróciła i doprowadziła do śmierci 700 tys. osób.

(pw)

Ostatni wielki mistrz

POSTAĆ ▶ W 1525 roku przestały istnieć Prusy Królewskiej. Zakon Krzyżacki został sekularyzowany. Ostatni Wielki Mistrz Zakonu Albrecht Hohenzollern zmienił wyznanie na luteranizm i złożył hołd lenny polskiemu królowi, swojemu wujowi – Zygmuntowi Staremu

Hołd pruski na obrazie Jana Matejki

Albrecht Hohenzollern urodził się w 1490 roku w Ansbach na terenie Frankonii. Był synem Fryderyka Hohenzollerna i Zofii Jagiellonki – córki Kazimierza Jagiellończyka, czyli siostrzeńcem Zygmunta Starego. Albrecht jako rycerz zakonny występował pod imieniem Albrecht von Brandenburg-Ansbach. Wybrany został na urząd wielkiego mistrza przy poparciu cesarza Maksymiliana I. W czasie pełnienia funkcji wielkiego mistrza zlikwidował urzędy wielkiego szpitalnika i wielkiego szafarza, które setki lat istniały w ramach zakonu.

W czasie jego rządów, na terenie Prus Krzyżackich po-

stępował proces laicyzacji wśród braci zakonnych, jak i wyższego duchowieństwa diecezjalnego. Zachowane były jednak zewnętrzne pozory religijności. W latach 1519-1521 Albrecht prowadził ostatnią, zakończoną niekorzystnym dla zakonu rozejmem, wojnę zakonu krzyżackiego z Polską. Dwór Albrechta wraz z konwentem liczył 400 osób i od początku przypominał raczej dwór monarchy niż rycerza zakonnego. Na zamku w Królewcu odbywały się turnieje rycerskie i inne zabawy, jak na dworach królewskich. Albrecht nawiązał kontakty z Marcinem Lutrem, rozmawiał z nim w latach 1523 i 1524.

W tym samym czasie dotychczasowy katolicki biskup sambijski Georg von Polentz przeszedł oficjalnie na luteranizm i objął nowo utworzoną diecezję luterancką w Królewcu, nota bene – pierwszą oficjalnie uznaną przez Lutra strukturę tego Kościoła w Europie.

W 1525 roku skończył się czteroletni rozejm po wojnie z Polską. Albrecht wiedział, że w ewentualnej wojnie nie uzyska wsparcia z Rzeszy, co z góry przesądzało jej wynik. Nie pozostawało mu więc nic innego jak złożyć hołd lenny królowi Zygmuntowi. Postanowił to jednak zrobić już jako książę świecki.

Pertraktacje króla polskiego z udziałem senatorów Korony z księciem Albrechtem i przedstawicielami stanów pruskich prowadzono w marcu 1525 roku we Wrocławiu. Traktat pokojowy podpisany został 8 kwietnia 1525 roku w Krakowie przez króla, Albrechta, księcia Fryderyka legnickiego oraz margrabiego Jerzego von Hohenzollerna. W następnym dniu na oddzielnych dokumentach podpisanych także przez króla i Albrechta postanowienia traktatu ratyfikowała delegacja stanów pruskich z przedstawicielami zakonu z Prus Krzyżackich. Dwa dni później na rynku krakowskim Albrecht złożył uroczysty hołd.

W wyniku sekularyzacji państwa krzyżackiego w 1525 powstały Prusy Książęce. Sekularyzacji zakonu nie uznawali cesarze i książęta niemieccy, a Albrecht musiał szukać wsparcia w Krakowie.

Książę Albrecht jako władca świecki 28 maja 1525 roku przyjął w Królewcu hołd od swoich poddanych, także od dotychczasowych braci zakonnych, którzy masowo zrzucali białe krzyżackie płaszcze, stając się tym samym zwykłymi świeckimi rycerzami, poddany księcia Albrechta. Zakon utrzymał się w Niemczech, co było jednym z czynników wrogiego nastawienia cesarstwa do księcia Albrechta.

Albrecht Hohenzollern był przez cały okres swojego panowania lojalnym lennikiem Polski. Był m.in. doradcą

króla Polski w sprawach bałtyckich. Książę Albrecht marzył o polskim tronie i jak się wydaje w tym celu utrzymywał szerokie kontakty z osobistościami politycznymi ówczesnej Rzeczypospolitej oraz był mecenasem polskich uczonych i artystów. W roku 1543 roku zalecił staroście z Ełku ochronę dzikich koni. Rok później założył w Królewcu uniwersytet, nazwany od jego imienia (Albert) Uniwersytetem Albertyną, któremu przywilejem z 1560 roku król Zygmunt August nadał takie prawa jakie miała Akademia Krakowska.

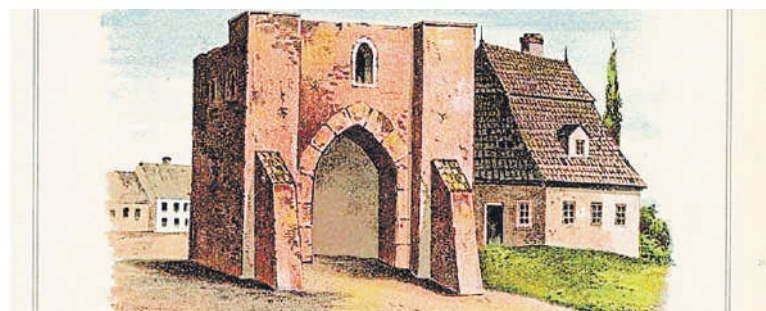
Książę Albrecht był protektorem luteranizmu w I Rzeczypospolitej. Ufundował liczne stypendia dla młodzieży protestanckiej na uniwersytecie królewskim, ale nie tylko: zapewnił też hojne stypendium (50 srebrnych marek) Janowi Kochanowskiemu, który był katolikiem. W 1553 roku, dzięki jego wsparciu Stanisław Murzynowski ukończył pierwszy przekład Nowego Testamentu na język polski. Na książęcym dworze w Królewcu bawił jako dworzanin syn Mikołaja Reja, a Jan Kochanowski bywał tam w latach 1551, 1552 i 1555. Dbał też o rozwój literatury religijnej w językach litewskim i w już ograniczonej formie pruskim. Albrecht zmarł w 1568 roku w Tapiawie. Pochowany został w Królewcu.

**Opr. (Szyw),
fot. domena publiczna**

Było i jest

Cenne źródło do historii

W ramach cyklu „Było i jest” publikujemy tym razem fragment „Atlasu geograficznego ilustrowanego Królestwa Polskiego” z 1907 roku, przedstawiającego mapę i widoki ówczesnego powiatu rypińskiego.

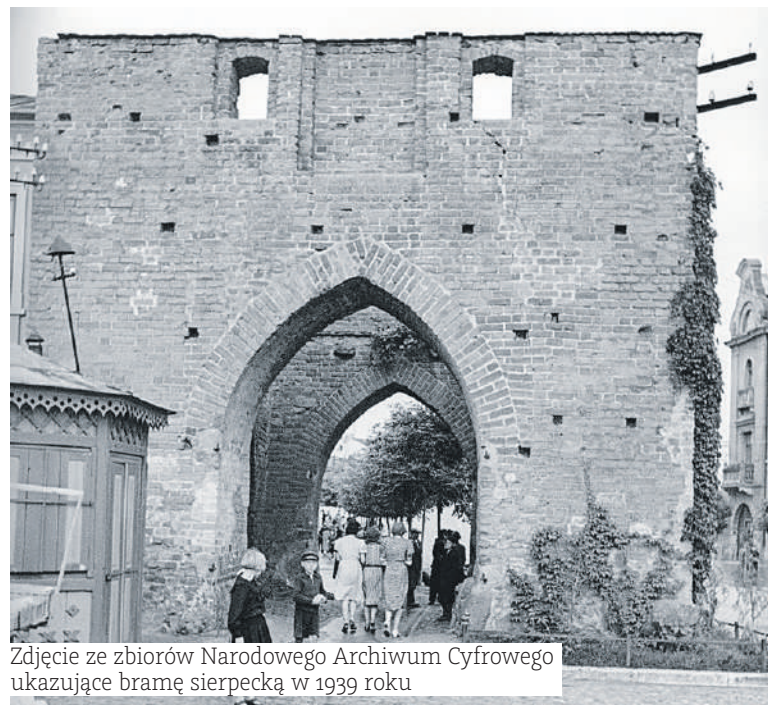

Na początku XX wieku (1903-1907) Józef Michał Baze-wicz – publicysta i kartograf

wydał „Atlas geograficzny ilustrowanego Królestwa Polskiego”. W publikacji znalazły się

mapy przedstawiające tereny polskie pod zaborem rosyjskim oraz widoki miast i miejscowości. Na jednej ze stron atlasu widzimy mapę ówczesnego powiatu rypińskiego oraz grafikę przedstawiającą nieistniejącą już bramę sierpecką w Rybinie.

**(Szyw),
fot. zbiory prywatne/
NAC**

Zdjęcie ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego ukazujące bramę sierpecką w 1939 roku

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości Inne

Kupię mały domek w Dębowej Łące i okolicach (lub mieszkanie z ogródkiem) tel. 609 084 157

Sprzedam lub wydzierżawię ziemię o powierzchni 0,5 ha w miejscowości Węgiersk. Dojazd drogą utwardzoną, las w pobliżu. 30 zł / m² Kontakt 56 6838610

Mieszkania

Wynajmę mieszkanie, w domu jednorodzinnym Rypin. Cena 800 zł Tel. 796-075-636

Praca Inne

Zatrudnię do szwalni krojczego i szwaczki, szycie wkładów do obuwi gumowego. Zarobki od 3000 do 4000 tyś netto. Tel. 602 10 17 91

Rolnictwo Zwierzęta

Knury i maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 725 804 742

Numer alarmowy

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe
w Rypinie
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy
w Brzuzem
Brzuze 62
87-517 Brzuze
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy
w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
87-510 Skrwilno
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy
w Wąpielsku
Wąpielsk 20
87-337 Wąpielsk
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS
Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
87-500 Rypin
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
87-500 Rypin
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego
w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5 im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!
Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2020r., poz. 1363 z późn. zm) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2021r., poz. 735 z późn. zm.)

z a w i a d a m i a m

że w dniu 28 października 2021 roku na wniosek Wójta Gminy Brzuze z dnia 27 sierpnia 2021 roku została wydana decyzja Starosty Rypińskiego nr 7/2021/ZRID o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt.: „Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 120208C oraz budowa odcinka drogi gminnej w miejscowości Giżynek” obręb ewidencyjny 0003 Giżynek, jednostka ewid. 041202_2 Brzuze gmina.

Jednocześnie informuję, że z treścią w/w decyzji strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38 w pokoju nr 107 w godzinach pracy urzędu.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rypinie, na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Brzuze, na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rypinie i Urzędu Gminy Brzuze oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2021r., poz. 735 z późn. zm.) zawiadomienie stron uważa się dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia tj. ukazania się obwieszczenia o wydanie w/w decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy za pośrednictwem Starosty Rypińskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Telefon: (54)280-39-18

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

OGŁOSZENIE

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2020r., poz. 1363 z późn. zm) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2021r., poz. 735 z późn. zm.)

z a w i a d a m i a m

że w dniu 27 października 2021 roku na wniosek Zarządu Powiatu w Rypinie z 24 sierpnia 2021 roku została wydana decyzja Starosty Rypińskiego nr 6/2021/ZRID o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt.: „Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 2205C Długie - Rakowo - Cetki na odcinku Długie - Rakowo” obręb ewidencyjny 0004 Czyżewo, jednostka ewid. 041204_2 Rypin gmina oraz obręb ewidencyjny 0003 Długie II, jednostka ewid. 041206_2 Wąpielsk gmina.

Jednocześnie informuję, że z treścią w/w decyzji strony mogą zapoznać się w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38 w pokoju nr 107 w godzinach pracy urzędu.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Rypinie, na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Rypin, Urzędu Gminy Wąpielsk, na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rypinie i urzędów Gmin oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2021r., poz. 735 z późn. zm.) zawiadomienie stron uważa się dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia tj. ukazania się obwieszczenia o wydanie w/w decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy za pośrednictwem Starosty Rypińskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia stron o jej wydaniu.

Telefon: (54)280-39-18

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

OGŁOSZENIE

Młodzi pamiętają

GMINA RYPIN ▶ Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza Ochotniczej Straży Pożarnej w Kowalkach i Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kowalkach podjęły wspólną inicjatywę odwiedzenia grobów strażaków i nauczycieli

34 znicze pamięci złożono na Cmentarzu Parafialnym w Rypinie, Cmentarzu Komunalnym w Starorypinie Prywatnym i Cmentarzu Parafialnym w Sadowie. Przedsięwzięcie wpisuje się w akcję Ministerstwa Edukacji i Nauki „Szkoła pamięta”.

(red), fot. nadesłane

INFORMACJA

Stosownie do treści art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.), Wójt Gminy Skrwilno informuje, że w dniu 02.11.2021 roku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Skrwilnie przy ul. Rypińskiej 7 oraz na stronie internetowej urzędu bip.skrwilno.pl zamieszczony został na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w użyczenie:

- dot. części nieruchomości zabudowanej budynkiem Gminnego Domu Kultury w Skrwilnie, zlokalizowanej na działce o nr ewid. 355/6, położonej w obrębie Skrwilno,
- dot. pomieszczenia biurowego nr 37 zlokalizowanego w budynku administracyjno - biurowym, położonym w obrębie Skrwilnie, na działce o nr ewid. 711/13.

Dodatkowe informacje w przedmiotowej sprawie można uzyskać pod numerem telefonu - 881 470 407.

OGŁOSZENIE WŁASNE

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:

Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:

tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

OGŁOSZENIA DROBNE

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju oraz obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi także na terenie naszego powiatu prosimy Interessantów o nieprzychodzenie do siedziby redakcji tygodników CGD, CLI, CRY, CWA.

Wszelkie sprawy, w tym te dotyczące ogłoszeń drobnych, prosimy załatwiać zdalnie, tj. telefonicznie (608 688 587) oraz mailowo (reklama@wpr.info.pl). Prosimy o wyrozumiałość. Dziękujemy, Redakcja.

Nie każdy wyjedzie do sanatorium

REGION ▶ Nie każdy emeryt i rencista może skorzystać z rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS. O wyjazd do sanatorium z ZUS może ubiegać się emeryt, ale tylko wtedy gdy jest jeszcze aktywny zawodowo i podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym. Z rehabilitacji w uzdrowisku skorzystać może także osoba na rencie socjalnej przyznanej na czas określony, o ile jest zatrudniona jako pracownik, a także osoba, która pobiera rentę okresową z powodu niezdolności do pracy

Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS prowadzona jest w systemie stacjonarnym, czyli wyjazd do ośrodka rehabilitacyjnego wraz z zakwaterowaniem i noclegiem lub w systemie ambulatoryjnym, czyli 24 dni zabiegowe bez noclegu w ośrodku w miejscu zamieszkania. O skierowaniu na rehabilitację leczniczą i jej formie decyduje lekarz orzecznik ZUS.

– W trakcie badania i na podstawie dokumentacji medycznej lekarz orzecznik ocenia czy po rehabilitacji w ośrodku jest szansa

na odzyskanie zdolności do pracy. Jeśli dokumentacja medyczna będzie wystarczająca do wydania orzeczenia o potrzebie rehabilitacji, ZUS może skierować do ośrodka rehabilitacyjnego w tzw. trybie zaocznym. Wówczas badanie lekarza orzecznika nie będzie już potrzebne. Dodatkowo, aby skorzystać z rehabilitacji leczniczej ZUS, trzeba podlegać chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, albo pobierać zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub okresową rentę z tytułu niezdolności do pracy. Prawo do

rehabilitacji leczniczej mają również osoby pobierające okresową rentę socjalną pod warunkiem, że są zatrudnieni jako pracownik – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Lekarz orzecznik ZUS może skierować nas na rehabilitację leczniczą na wniosek lekarza, u którego się leczymy lub podczas kontroli zwolnienia lekarskiego, na którym aktualnie przebywamy albo podczas badania gdy staramy się o świadczenie rehabilitacyjne

czy rentę z tytułu niezdolności do pracy. W razie odmowy skierowania na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS na wniosek lekarza leczącego możemy wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu w ciągu 14 dni od otrzymania orzeczenia.

Lekarz pierwszego kontaktu czy specjalista wniosek o rehabilitację leczniczą może wystawić na formularzu PR-4, który dostępny jest na stronie ZUS. Taki wniosek należy złożyć osobiście w dowolnej placówce ZUS lub przesać za pośrednictwem poczty. Do wypełnionego wniosku należy dołączyć dokumentację medyczną leczenia np. karty informacyjne leczenia szpitalnego, USG itp. A jeśli lekarz wystawi wniosek o rehabilitację w trakcie wystawiania elektronicznego zwolnienia lekarskiego na Platformie Usług Elektronicznych, to takiego wniosku nie trzeba znosić do ZUS-u, lekarz prześle go w formie elektronicznej. Termin ważności wniosku wynosi 30 dni, licząc od daty wystawienia wniosku przez lekarza leczącego do daty złożenia wniosku w ZUS.

Jakie schorzenia można leczyć w sanatorium

Wyjazd do sanatorium z ZUS pozwala poprawić stan zdrowia chorych na schorzenia, które są najczęstszą przyczyną niezdolności do pracy. Chodzi o schorzenia

narządu ruchu, układu krążenia, układu oddechowego, narządu głosu, a także schorzenia psychosomatyczne, np. zaburzenia nerwicowe. Z sanatorium mogą skorzystać także osoby po leczeniu nowotworu piersi. Rehabilitacja w sanatorium ZUS trwa zazwyczaj 24 dni, lecz ordynator ośrodka rehabilitacyjnego może ją skrócić lub wydłużyć w zależności od przebiegu rehabilitacji leczniczej.

Ośrodki rehabilitacyjne, do których wysyła ZUS, są zlokalizowane na terenie całej Polski, w tym w wielu miejscowościach uzdrowiskowych. Osoba skierowana do sanatorium z ZUS nie ponosi żadnych kosztów związanych z rehabilitacją, wyżywieniem czy zakwaterowaniem. Leczenie jest finansowane w całości przez ZUS, który również koszty dojazdu do sanatorium i z powrotem refunduje do wysokości ceny biletu najtańszego środka komunikacji publicznej.

Ważne!

Warunkiem rozpoczęcia rehabilitacji leczniczej w systemie stacjonarnym jest negatywny wynik testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2. Dlatego przed wyjazdem do ośrodka rehabilitacyjnego konieczne jest wykonanie testu, który jest bezpłatny.

(red), fot. ZUS

Region

Zachęcają seniorów do założenia konta

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przypomina, że 12 listopada mija termin na zgłoszenie udziału w konkursie „Jak zachęcić babcię lub dziadka do założenia konta w banku?”.

BEZPIECZNIE • ZDROWO • BEZGOTÓWKOWO

KONKURS

Jak zachęcić babcię lub dziadka do założenia konta w banku?

Przygotuj plakat, komiks, film, infografikę lub multimedia, które pokażą seniorom, dlaczego dobrze jest mieć konto w banku i jak z niego korzystać

Do wygrania NAGRODY

NAJWAŻNIEJSZE TERMINY

- do 12 listopada 2021 r. zgłoszenie do udziału w konkursie
- do 10 grudnia 2021 r. przekazanie prac do komisji konkursowej w oddziałach ZUS
- do 21 stycznia 2022 r. ogłoszenie wyników konkursu

W konkursie mogą wziąć udział uczniowie oraz studenci. Prace mogą przygotować w pojedynkę lub w zespole. Konkurs jest częścią kampanii „Bezpiecznie, zdrowo, bezgotówkowo”. Więcej informacji na temat kampanii i regulamin konkursu można znaleźć na stronie www.zus.pl

ZUS ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Coraz więcej osób, zarówno młodych jak również tych starszych, ma konto w banku, ko-

rzysta z internetu i bankowości elektronicznej. ZUS cały czas zachęca seniorów, by emerytu-

ry czy renty trafiały na konto w banku.

– Konto w banku jest bezpieczne i wygodne, a korzystanie z internetu oraz bankowości elektronicznej nie jest wcale takie trudne. Warto, żeby seniorzy mieli tego świadomość, dlatego w tym celu ZUS organizuje konkurs dla młodzieży, która najlepiej wie jak przekonać swoich dziadków do korzystania z bankowości elektronicznej – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

W konkursie mogą wziąć

udział uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych, a także studenci. – Ich zadaniem jest przygotowanie pracy plastycznej czy multimedialnej, która pokaże seniorom, dlaczego dobrze jest mieć konto w banku i z niego korzystać jak działa internet i bankowość elektroniczna i jak łatwo można z niej korzystać. Na zgłoszenia czekamy do 12 listopada, a na gotowe prace – do 10 grudnia – dodaje rzeczniczka.

Szczegółowe informacje o konkursie można znaleźć na stronie internetowej www.zus.pl/konkurszbz lub u koordy-

natorów ds. komunikacji społecznej i edukacji, którzy są dostępni w każdym oddziale ZUS. W oddziale ZUS w Bydgoszczy jest nim Joanna Karsznia. Kontakt telefoniczny pod nr tel. 502 007 721, mail: joanna.karsznia@zus.pl. Z kolei w oddziale ZUS w Toruniu koordynatorem jest Sylwia Bratkowska-Gburek. Kontakt telefoniczny pod nr tel. 502 009 961, e-mail sylwia.bratkowska-gburek@zus.pl.

Serdecznie zapraszamy do udziału. Na zwycięzców czekają nagrody.

(red),
fot. ZUS

Grot oddał pierwsze zwycięstwo...

PIŁKA NOŻNA ▶ Pięć miesięcy czekali na ligowe zwycięstwo piłkarze Wichra Wielgie. Po dramatycznym meczu udało im się odczarować fatalną passę i pokonać na własnym boisku Grot Kowalki 4:3. Nasz zespół poniósł tym samym czwartą porażkę w sezonie

Żeby znaleźć ostatnie zwycięstwo Wichra w A-klasie, trzeba się cofnąć do poprzedniego sezonu. Wówczas, już w grupie mistrzowskiej, Wicher Wielgie ograł u siebie 4:3 GKS Fabianki. Było to dokładnie 29 maja br. Od tego czasu ten zespół nie potrafił wygrać w pięciu meczach poprzednich rozgrywek i w aż jedenastu potyczkach bieżącego sezonu. Parę razy byli blisko, ale jednak do minionej niedzieli w 11 spotkaniach tylko dwukrotnie udało się im zremisować, pozostałe mecze kończyły się porażkami.

Przełamanie kiedyś musiało nastąpić i ku wielkiej radości sporej grupy kibiców miejscowych oraz rozpaczy piłkarzy z Kowalk przyszło w dwunastej kolejce. Pierwsza połowa meczu z Grot Kowalki zakończona wynikiem 1:1 zapowiadała spore emocje. I tak

istotnie było, bo nasi wcale nie zamierzali być pierwszymi pokonanymi przez Wicher.

W drugiej odsłonie to Grot pierwszy zdobył bramkę, ale niestety gospodarze wyrówna-

li. Myny kibicom w Teodorowie rzędy, gdy po dobrze wykonanym rzucie różnym i strzale głową Kowalki znowu objęły, na około kwadrans przed końcem, prowadzenie – było 3:2. Jednak

w ostatnich minutach miejscowi pokazali charakter, najpierw wyrównując, a potem zadając decydujący cios.

Piłkarze z Wielgiego cieszyli się co najmniej, jakby awanso-

wali do Ekstraklasy, ale pięćmiesięczne oczekiwanie zrobiło swoje i głód wygranej był ogromny. Grot się nie popisał, oddając ligowe zwycięstwo jako pierwsza ekipa A-klasy właśnie graczom z Wielgiego. Kowalki z 18 punktami na koncie plasują się na 9. miejscu w tabeli. Grot raczej nie powalczy o awans na wiosnę, spadek też mu nie powinien grozić. Pozostaje... rywalizacja wewnętrzna ze Skrwą o to, która ekipa z powiatu rypińskiego będzie wyżej.

W najbliższej kolejce Grot podejmie Zjednoczonych Piotrków Kujawski i nawet w razie porażki nie spadnie niżej od Skrwy, która ma 6 punktów mniej, ale zagra ze słabym Piastem Bądkowo. Na tym runda jesienna się zakończy. Podsumowanie w kolejnym CRY.

Tekst i fot. (ak)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Nieskuteczny Lech słabszy od Pogoni

PIŁKA NOŻNA ▶ Po czterech meczach bez porażki piłkarze rypińskiego Lecha niestety znów musieli przełknąć gorczy przegranej. Nasza drużyna uległa na własnym boisku 0:2 Pogoni Mogilno. Lech z 20 punktami jest siódmy w tabeli IV ligi

Od początku sobotniego meczu zaatakowali goście i w 10 minucie po rzucie karnym wyszli na prowadzenie. Wcześniej

Skowroński popisał się też pewną obroną po strzale gracza Pogoni. W 16. minucie było już 0:2 po strzale zawodnika przyjezd-

nych zza szesnastki. W 27. minucie Skowroński obronił groźny strzał z główki gracza z Mogilna. Minutę później Martyn Tręde-

wicz uderzył głową obok słupka. Tuż przed przerwą Banasiak z wolnego uderzył obok słupka. Wynik 0:2 utrzymał się do końca tej części.

W 47. minucie ponownie Banasiak, tym razem głową, strzelił obok bramki. Trzy minuty później z wolnego Baranowski uderzył minimalnie obok spojenia słupka z poprzeczką. W 53. minucie Skowroński obronił tzw. setkę dla gości. Kilka chwil później kontuzji barku nabawił się Marcin Baranowski i musiał opuścić boisko. Czekają go niestety dłuższe przerwy w grze. Życzymy szybkiego powrotu do zdrowia.

Od 67. minuty goście grali w dziesięciu po drugiej żółtej i w konsekwencji czerwonej kartce. Minutę później Rożnowski nie strzelił gola w idealnej

sytuacji. W 72. minucie Jakub Trędewicz spudłował również w bardzo dobrej sytuacji. W 86. minucie mógł paść gol kontaktowy, ale po strzale Jasienieckiego obrońca wybił piłkę z linii bramkowej! Niestety wynik 0:2 utrzymał się do końca. Kolejny mecz wyjazdowy z Chełmianką już w najbliższy weekend.

Lech Rypin – Pogoń Mogilno 0:2 (0:2)

Skład: Skowroński – Sternicki, Banasiak, Rybka (Jasieniecki), Krajewski, Śmigrodzki (Baranowski, Gołata), J. Trędewicz, Moszczyński (P. Lewandowski), Jankowski, Rożnowski, M. Trędewicz. Nieobecni: R. Lewandowski – pauza za czerwoną kartkę, Czachorowski.

Tekst i fot. (AdWo)

Akcja charytatywna

Sportowcy z wąsami

W listopadzie sportowcy zapuszczają wąsy w szczytnym celu. W jakim?

Przez ostatnie 10 lat dwukrotnie wzrosła liczba zdiagnozowanych przypadków raka prostaty w Polsce. Nowotwór wykryty zbyt późno jest w dalekim stadium rozwoju i ma mniejsze szanse na wyleczenie. Żeby budować świadomość na temat raka prostaty, niektórzy mężczyźni przyłączają się do zapoczątkowanego w 1999 roku w Australii ruchu Movember i... zapuszczają wąsy.

Movember jest bowiem słowem, które zostało utworzone z połączenia słów mustache (wąsy) i November (listopad). Ruch ma na celu zbierać środki na walkę z chorobą oraz edukować mężczyzn na temat dbania o swoje zdrowie. Zyskując popularność na całym świecie, dotarł również

do Polski.

W ramach akcji drużyna futbolu australijskiego AFL od 1 do 30 listopada będzie zbierać pieniądze na portalu Pomagam.pl. W grudniu wszystkie zebrane pieniądze trafią do organizacji Movember Polska/mosznowladcy.pl. Drużyny futbolu australijskiego działają w Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu, Bydgoszczy i w Nysie.

Linki do zbiórki: <https://pomagam.pl/aflpolska>

Portal Pomagam.pl pozwala w ciągu kilku chwil samodzielnie stworzyć internetową zbiórkę pieniężną na dowolny cel oraz udostępnia narzędzia do jej promowania.

(red), fot. materiały prasowe